

Olsztyn, 14 luty 2020 r.

PS-VI.431.1.3.2020. ICH

Pani
Anna Norejko
Dyrektor Pogotowia Opiekuńczego
w Olsztynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.42.2020 z dnia 21 stycznia 2020 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Izabela Chowańska – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Lilla Kondrusik – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Pogotowiu Opiekuńczym, mieszczącym się pod adresem: ul. Pstrowskiego 5a, 10-049 Olsztyn.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 29 stycznia 2020r. i zakończono w dniu 31 stycznia 2020r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Jednostka / kontrolowana Jednostka – co oznacza: Pogotowie Opiekuńcze w Olsztynie,
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor Pogotowia – co oznacza: Dyrektora Pogotowia Opiekuńczego w Olsztynie, panią Annę Norejko,
3. Wicedyrektor / Wicedyrektor Placówki /Wicedyrektor Pogotowia - co oznacza: Zastępcę Dyrektora Pogotowia Opiekuńczego w Olsztynie, pana Rafała Zapadkę,
4. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Pogotowia Opiekuńczego w Olsztynie,
5. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w Placówce do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,
6. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione w Placówce do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia jej zakończenia, a fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Anny Norejko – Dyrektora Placówki oraz Wicedyrektora – pana Rafała Zapadki. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji prowadzonej w Placówce, w tym akt osobowych zatrudnionych w niej osób, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora i Wicedyrektora, a także rozmowy przeprowadzone z wychowankami oraz wychowawcami i specjalistami zatrudnionymi w Jednostce.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki.

Pogotowie Opiekuńcze w Olsztynie jest publiczną całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków, prowadzoną przez Miasto Olsztyn. W dniu podjęcia czynności kontrolnych w ewidencji Placówki figurowało trzynastu wychowanków /**akta kontroli str. 2-3** /. Działalność Placówki w okresie objętym kontrolą określał *Regulamin Organizacyjny Pogotowia Opiekuńczego w Olsztynie* /**akta kontroli str. 4-9**/, wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2014 Dyrektora Olsztyńskiego Centrum Pomocy Dziecku z dnia 28 lutego 2014 roku.

Kontrolujący stwierdzili, że w ww. *Regulaminie* wskazano zakresy zadań osób zatrudnionych do pracy z dziećmi, kontrolujący nie wnieśli uwag do ich treści.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami.

W celu zbadania zgodności zatrudnienia Dyrektora oraz pozostałych pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z wykazem przedłożonym kontrolującym, stanowiącym **akta kontroli str. 10-15**, w okresie podlegającym kontroli, Jednostką kierował zatrudniony w wymiarze 1 etatu Dyrektor, przy pomocy zatrudnionego w wymiarze pełnego etatu Wicedyrektora do spraw placówek. Na stanowiskach pracowników pedagogicznych zatrudnionych było łącznie szesnaście osób, w tym:

- pedagog – w wymiarze 1 etatu,
- pracownik socjalny – 2 osoby, łącznie w wymiarze 1 i ½ etatu,
- psycholog – w wymiarze ¾ etatu,
- starsi wychowawcy – 5 osób, łącznie w wymiarze 4 etatów,
- młodszy wychowawcy – 4 osoby, łącznie w wymiarze 3 i 1/2 etatu,
- wychowawca – w wymiarze jednego etatu.

Na stanowiskach pracowników niepedagogicznych zatrudnionych było łącznie dziesięć osób /**akta kontroli str. 16-18**/, w tym:

- pielęgniarka – w wymiarze 1/2 etatu,

- intendent – w wymiarze 1/2 etatu,
- kierowca – w wymiarze 1 etatu,
- szef kuchni – w wymiarze 1 etatu,
- kuchmistrz – w wymiarze 1 etatu,
- robotnik wykwalifikowany – w wymiarze 1 etatu,
- pracznka-sprzątacznka – w wymiarze 1 etatu,
- robotnik wysoko wykwalifikowany – w wymiarze 1 etatu,
- konserwator urządzeń – w wymiarze 1 etatu,
- magazynier – w wymiarze 1 etatu.

Ustalono, że osoby zatrudnione na stanowisku Dyrektora i Wicedyrektora spełniały wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy, tj. posiadały: odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolne do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą, nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona oraz, że nie ciąży na nich obowiązek alimentacyjny wynikający z tytułu egzekucyjnego. W teczkach Dyrektora i Wicedyrektora znajdowały się także zaświadczenia potwierdzające, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Stwierdzono, że pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Posiadali także, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy, aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz zaświadczenia potwierdzające, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Analiza akt osobowych pracowników pedagogicznych wykazała natomiast brak potwierdzenia spełniania przez trzech pracowników warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-2 ustawy tj., że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest i nie była im zawieszona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego.

Zapytana o przyczynę braku oświadczeń w przypadku trzech pracowników pedagogicznych, Dyrektor kontrolowanej Jednostki podała, iż był on spowodowany przeoczeniem ze strony pracownika kadr /**akta kontroli str. 19-20**/. Opisana nieprawidłowość mogła skutkować tym, że z dziećmi pracowały osoby nie spełniające warunków określonych w ustawie. Jednakże w związku z tym, że w dacie kontroli Placówka nie zatrudniała już wyżej wymienionych pracowników, a wszyscy pozostali pracownicy posiadali wszystkie wymagane oświadczenia, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie.

Pracownicy niepedagogiczni spełniali obowiązek wynikający z art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy tj. posiadali aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika kontrolowanej Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego /akta kontroli str. 21/.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w placówce opiekuńczo-wychowawczej mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Z wyjaśnienia Dyrektora wynika, że w ramach przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego pracowników umożliwiał zatrudnionym osobom kreowanie własnego rozwoju, udział w decyzjach i działaniach mających wpływ na ich pracę, doceniał ich pracę i zaangażowanie oraz udział w kursach i szkoleniach podnoszących ich kompetencje zawodowe. Pracownicy udzielali sobie wzajemnie koleżeńskiej pomocy oraz mogli liczyć na nią w trudnych sytuacjach ze strony Dyrektora czy też psychologa zatrudnionego w Placówce.

Pracownicy pedagogiczni w rozmowach z kontrolującymi wskazywali, że nie doświadczyli do tej pory zjawiska wypalenia zawodowego a wykonywana praca jest dla nich satysfakcjonująca. Nie mieli potrzeby korzystania z poradnictwa w tym zakresie, w sytuacjach trudnych, udzielali sobie wzajemnie wsparcia i poradnictwa. W razie potrzeby mogli liczyć także na pomoc ze strony Dyrektora. Wychowawcy korzystali także, w razie potrzeby, ze wsparcia merytorycznego specjalistów zatrudnionych w kontrolowanej Jednostce. Potwierdzili także fakt, iż Dyrektor zapewniał im udział w szkoleniach wzmacniających i podwyższających ich kompetencje zawodowe, zgodnie ze zgłaszanymi przez nich potrzebami /akta kontroli str. 22-24/.

Zgodnie z wykazem, stanowiącym akta kontroli str. 10-15, pracownicy pedagogiczni, jak również Dyrektor i Wicedyrektor, uczestniczyli w okresie objętym kontrolą w następujących szkoleniach podwyższających i wzmacniających ich kompetencje zawodowe:

- *Mediacje rodzinne jako sposób rozwiązywania konfliktów. Rola profilaktyki w budowaniu bezpiecznego otoczeni ,*
- *Zrozumieć dziecko z RAD (reaktywne zaburzenia przywiązania),*
- *Genogram i Ekomapa jako pomocnicze narzędzie do tworzenia Planu Pomocy Dziecku,*
- *Planowanie pracy z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej,*
- *Dziecko w sieci – bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie (rozpoznanie, profilaktyka),*
- *Praca z rodziną z problemem uzależnienia,*
- *Sposoby radzenia z zachowaniami agresywnymi,*
- *Autyzm, Zespół Aspergera, dzieci z nadpobudliwością psychoruchową, depresja i zaburzenia odżywiania. Praca z dzieckiem nadpobudliwym,*
- *Praca z dzieckiem cudzoziemskim.*

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci.

Zespół inspektorów przeprowadził w dniach 29-31 stycznia 2020 r. indywidualne rozmowy kierowane z pięciorgiem wychowanków, na temat jakości udzielanego im przez pracowników Placówki wsparcia /akta kontroli str. 25-29/.

Podczas rozmów z kontrolującymi wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach, specjalistach oraz Dyrektorce i Wicedyrektorze. Potwierdzili zgodnie, że zawsze mogą liczyć na zaangażowanie wszystkich pracowników Placówki. Jednogłośnie twierdzili, że nie zdarzyło się, żeby nie otrzymali pomocy z ich strony. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że wyżej wymienione osoby pomagały im w rozwiązywaniu ich problemów i udzielali niezbędnego wsparcia. Dzieci nie zgłosiły negatywnych uwag do jakości sprawowanej w placówce opieki.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie pozytywne wyniki ustaleń kontroli oraz opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej nad nimi opieki oraz wsparcia udzielanego przez jej pracowników, rekomenduje się dalsze utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Joanna Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Izabela Chowańska – główny specjalista

Lilla Kondrusik – główny specjalista